

การศึกษาความเข้าใจในการชำระภาษีของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์

A Study of Online Business Operators' Understanding of Tax Payment in Phetchabun Province

นภสร ภูอินอ้อย¹ และ จอมเดช ตรีเมฆ²

วันรับ: 10 มิถุนายน 2568 วันแก้ไข: 2 กรกฎาคม 2568 ยอมรับ: 6 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เกี่ยวกับการชำระภาษี เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เกี่ยวกับการชำระภาษี เพื่อศึกษาแนวทางการทำความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมในการชำระภาษีของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อศึกษารูปแบบโครงสร้างเชิงแนวคิด (Conceptual Framework) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสม แก่ผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และเพื่อจัดทำบทสรุปข้อเสนอแนะในการพัฒนาการชำระภาษีของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ 20 ท่าน แบ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์จำนวน 15 ท่าน กรมสรรพสามิต 2 ท่าน สรรพากร 2 ท่าน นักการเมือง 1 ท่าน รวมเป็น 20 ท่าน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษี แต่ก็พบว่ายังพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการรวมทั้งต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการในการดำเนินการดังกล่าวให้ถูกต้อง ประกอบกับในผู้ประกอบการที่มีการศึกษาสูง จะมีแนวโน้มที่มีระดับแนวทางการทำความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมในการชำระภาษีของผู้ประกอบการ นอกจากนั้นคือผู้ประกอบการที่จำหน่ายผลไม้แปรรูปจะประสบปัญหาและต้องการให้ชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานที่ถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ดังนั้นในการจัดอบรมให้ความรู้ควรแบ่งตามกลุ่มผู้ประกอบการโดยเน้นผู้ที่ยังขาดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเป็นหลัก

คำสำคัญ: ผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์, การชำระภาษี, ความรู้ความเข้าใจ, ปัญหาการชำระภาษี, จังหวัดเพชรบูรณ์

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง, วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต (ผู้ประพันธ์บทความ)

² รองศาสตราจารย์, ร้อยตำรวจเอก, ดร., อาจารย์ที่ปรึกษา, วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

Abstract

This research aimed to study the understanding of online business operators in Phetchabun Province about tax payment, to study the problems and obstacles of online business operators in Phetchabun Province about tax payment, to study the correct and appropriate understanding of tax payment of online business operators in Phetchabun Province, to study the conceptual framework that shows the relationship between the understanding, obstacles and understanding of tax payment of online business operators in Phetchabun Province, to suggest appropriate tax collection guidelines for online business operators in Phetchabun Province, and to compile a summary of recommendations for developing tax payment of online business operators from interviews with 20 key informants of online business operators, consisting of 15 online business operators in Phetchabun Province, 2 Excise Department officials, 2 Revenue Department officials, and 1 politician, totaling 20 people. The results of the study found that online business operators have knowledge and understanding of tax payment, but still encounter problems and obstacles in implementing the process and need assistance from the government to implement it correctly. In addition, entrepreneurs with higher education tend to have a higher level of correct and appropriate understanding of tax payment. In addition, entrepreneurs who sell processed fruits face problems and need more guidance on how to operate than other groups. Therefore, in organizing training to provide knowledge, it should be divided according to the groups of entrepreneurs, focusing mainly on those who graduated with a degree lower than a bachelor's degree.

Keywords: Online business operators, Tax payment, Knowledge, Tax payment problems, Phetchabun Province

1. บทนำ

ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกๆด้าน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี อันเนื่องมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองโลก แต่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งปัญหามลภาวะในอากาศ ปัญหาฝุ่นควัน มลภาวะทางน้ำ ตลอดจนการแพร่กระจายของเชื้อโรคต่าง ๆ อย่างรวดเร็วขึ้น จนทำให้เกิดโรคอุบัติใหม่ขึ้นอย่างเช่น เชื้อไวรัสโควิด 19 (Covid-19) ทำให้การออกไปซื้อสินค้า-บริการด้วยตนเองลดน้อยลง เพราะกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยต่อสุขภาพ ทำให้ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจ e-Commerce ได้เข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระบบเศรษฐกิจยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก โดยการใช้สื่อในการเป็นพื้นที่ขายสินค้าทำให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้สะดวก อีกทั้งการขายสินค้าออนไลน์ยังมีต้นทุนที่ต่ำเนื่องจากไม่จำเป็นต้องมีสำนักงานที่ตั้ง ไม่ต้องมีพนักงานขายสินค้าได้ตลอดเวลา

การเลือกจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นพื้นที่ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการชำระภาษีของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ มีความสำคัญในเชิงนโยบายและการบริหารจัดการรายได้ของภาครัฐ เนื่องจากจังหวัดเพชรบูรณ์มีแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจออนไลน์สูงขึ้นควบคู่ไปกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของจังหวัด ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาระบุว่า ในปี 2567 จังหวัดเพชรบูรณ์มีนักท่องเที่ยวเข้าพักในโรงแรมและรีสอร์ทรวม 198,998 คน เพิ่มขึ้นจาก 191,571 คนในปี 2566 คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 3.88 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมถึงผู้ค้าผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นต่างหันมาใช้ช่องทางออนไลน์มากขึ้นเพื่อตอบสนองพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป สอดคล้องกับรายงานของ SiteMinder ที่ระบุว่าอัตราการจองโรงแรมล่วงหน้าในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 35% และรายได้เฉลี่ยต่อวันของโรงแรมไทยเติบโต 19% (กรุงเทพธุรกิจ, 2567) ซึ่งสะท้อนถึงความนิยมในการจองที่พักผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์มากขึ้น ดังนั้น ธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ร้านค้า และผลิตภัณฑ์ OTOP ในเพชรบูรณ์จึงมีการขยายตัวในช่องทางออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญ แต่ในขณะเดียวกันก็อาจประสบปัญหาด้านความเข้าใจเกี่ยวกับภาระภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจออนไลน์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและการเสียภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้การเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัลในจังหวัดเพชรบูรณ์ยังนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างรายได้ของภาครัฐ ซึ่งจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเก็บภาษีให้เหมาะสมกับรูปแบบธุรกิจที่เปลี่ยนไป ผู้ประกอบการที่หันมาขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Agoda, Booking.com, Trip.com หรือแพลตฟอร์ม e-commerce ต่างๆ อาจยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้องกับการค้าผ่านช่องทางดิจิทัล ปัจจุบัน กฎหมายกำหนดให้ธุรกิจออนไลน์ต้องมีการยื่นแบบภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) หากมีรายได้เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี รวมถึงภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามโครงสร้างรายได้ของธุรกิจ (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเพชรบูรณ์, 2566) อย่างไรก็ตาม ธุรกิจขนาดเล็กจำนวนมากในเพชรบูรณ์ เช่น ผู้ประกอบการ OTOP ที่ขายมะขามแปรรูปหรือผู้ให้บริการที่พักขนาด 1-20 ห้อง อาจไม่มีระบบบัญชีที่เป็นมาตรฐาน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดทำรายงานภาษีที่ถูกต้อง นอกจากนี้ รายงานของ SiteMinder ยังสะท้อนการจัดการเก็บภาษีเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ได้เกิดปัญหาวารัฐจะสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างไร เนื่องจากรัฐไม่อาจทราบได้ว่าใครเป็นผู้ประกอบอาชีพค้าขายสินค้าออนไลน์บ้าง จึงทำให้เกิดปัญหาในการจัดเก็บภาษี ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร โดยตราเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 48) พ.ศ. 2562 ว่าด้วยการชำระเงินภาษีผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 สถาบันการเงินต้องส่งรายงานธุรกรรมครั้งแรกว่าในเดือนมีนาคม 2563 โดยมี ผลบังคับใช้กับ ร้านค้าออนไลน์ ผู้ประกอบการ มนุษย์เงินเดือน อาชีพรับจ้าง บริษัท-ห้างร้านต่าง ๆ รวมถึงผู้ที่มิใช่รายได้อื่น ๆ ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่ไม่ได้มีการยื่นภาษีอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะผู้ที่รับโอนเงินผ่านระบบออนไลน์เกิน 3,000 ครั้งต่อปี หรือผู้ที่รับโอนชำระสินค้าด้วยบัตรเครดิต หรือบัตรเดบิตทุกบัญชีตั้งแต่ 400 ครั้งและมียอดเงินรวมกันตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปข้อมูล

ธุรกรรมออนไลน์ทั้ง 2 กลุ่มจะถูกส่งไปเข้าสู่ศูนย์ข้อมูลกลาง หรือ “บิ๊กดาต้า” ของกรมสรรพากร เพื่อที่จะนำข้อมูลไปตรวจสอบการชำระภาษี หรือเพื่อเรียกเก็บภาษีจากผู้ขายสินค้าออนไลน์ต่อไป (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2561) และต้องทำความเข้าใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าการจัดเก็บภาษีกับผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ยังคงเป็นเรื่องใหม่เพราะเพิ่งเริ่มมีพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายรัษฎากร พ.ศ.2562 ในมาตรา 3 ที่ได้มีการกำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติมาตรา 3 สัตตรส โดยให้สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายเป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะในปีที่ล่วงมา เฉพาะที่อยู่ในความครอบครองต่อกรมสรรพากรภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ซึ่งผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ยังไม่เข้าใจซึ่งส่งผลกระทบทำให้ไม่ต้องการขายสินค้าออนไลน์ เพราะทำให้รายได้ที่ลดลง หรือผู้ประกอบการบางคนเข้าใจว่าขายสินค้าออนไลน์ไม่ต้องนำเงินได้ หรือรายได้ของตนจากการขายสินค้าออนไลน์ไปเสียภาษี ก็อาจจะไม่ทำให้ผู้ประกอบการ อีกทั้งกฎหมายที่ออกมาก็ไม่อาจนำมาเรียกเก็บภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย (บุญยกร มุสิกโก, 2564) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาความเข้าใจในการชำระภาษีของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ยังเป็นปัญหาสำคัญของผู้ประกอบการ e-commerce โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะทราบปัญหาอุปสรรคของการชำระภาษี และมีข้อเสนอแนะแนวทางการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสมแก่ผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เกี่ยวกับการชำระภาษี
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เกี่ยวกับการชำระภาษี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการทำความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมในการชำระภาษีของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ ในจังหวัดเพชรบูรณ์
4. เพื่อศึกษารูปแบบโครงสร้างเชิงแนวคิด (Conceptual Framework) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีของผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดเก็บภาษีที่เหมาะสม แก่ผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์
6. เพื่อจัดทำบทสรุปข้อเสนอแนะในการพัฒนาการชำระภาษีของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์

3. ทบทวนวรรณกรรม

3.1 ทฤษฎีการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี

การปฏิบัติตามกฎหมายภาษีหมายถึงการที่ผู้เสียภาษีดำเนินการตามข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษี โดยครอบคลุมทั้งการคำนวณภาษี การยื่นแบบแสดงรายการภาษี และการชำระภาษีให้ถูกต้องและตรงตามกำหนดเวลา แนวคิดเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบภาษีของทุกประเทศ เนื่องจากการที่ประชาชนและภาคธุรกิจให้ความร่วมมือในการชำระภาษีอย่างถูกต้องจะช่วยให้รัฐสามารถจัดเก็บรายได้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามภาษีของผู้เสียภาษีไม่ได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ แต่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้เสียภาษี

โดยทฤษฎีการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี (Tax Compliance Theory) เป็นแนวคิดที่ช่วยอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามภาษีของผู้เสียภาษี โดยมีพื้นฐานมาจากศาสตร์หลายด้าน เช่น จิตวิทยา เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เสียภาษีในมิติต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม ในเชิงจิตวิทยา ปัจจัยด้านเจตคติและการรับรู้ของผู้เสียภาษีมีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี เช่น หากผู้เสียภาษีมีความเชื่อว่าระบบภาษีมีความเป็นธรรม

และรัฐใช้เงินภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ ก็มีแนวโน้มที่จะให้ความร่วมมือในการชำระภาษีมากขึ้น ในทางกลับกัน หากมีการรับรู้ว่ารระบบภาษีไม่เป็นธรรม อัตราภาษีสูงเกินไป หรือมีการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐอย่างไร้ประสิทธิภาพ ผู้เสียภาษีอาจมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงภาษีหรือเลี่ยงการยื่นแบบแสดงรายการภาษี (James & Alley, 2002) ซึ่งสามารถแบ่งเป็นหลายมิติได้ดังต่อไปนี้

มิติด้านเศรษฐศาสตร์ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์พฤติกรรม (Behavioral Economics) ชี้ให้เห็นว่าผู้เสียภาษีตัดสินใจปฏิบัติตามกฎหมายภาษีโดยพิจารณาจากต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับซึ่งรวมถึงความเสี่ยงในการถูกตรวจสอบและลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยทั่วไปหากอัตราการตรวจสอบของกรมสรรพากรสูง และบทลงโทษสำหรับการหลีกเลี่ยงภาษีมีความรุนแรง ผู้เสียภาษีมักจะมีแนวโน้มปฏิบัติตามมากขึ้น ในขณะที่หากโอกาสถูกตรวจสอบต่ำ หรือบทลงโทษไม่รุนแรง ผู้เสียภาษีบางส่วนอาจเลือกที่จะหลีกเลี่ยงหรือเลี่ยงภาษี

มิติสังคมศาสตร์ พฤติกรรมการเสียภาษีของประชาชนได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางสังคม เช่น ค่านิยมทางสังคม ความกดดันจากกลุ่มคนรอบข้าง และบรรทัดฐานทางสังคม ตัวอย่างเช่น ในสังคมที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเสียภาษีอย่างถูกต้อง ผู้ประกอบการหรือนักธุรกิจทั่วไปอาจรู้สึกว่ามีหน้าที่ต้องทำตามแนวปฏิบัตินั้น อย่างไรก็ตาม หากในสังคมมีการแพร่หลายของพฤติกรรมเลี่ยงภาษี ผู้เสียภาษีบางรายอาจมองว่าการไม่ปฏิบัติตามเป็นเรื่องปกติและไม่จำเป็นต้องทำตามกฎหมาย

จึงสามารถกล่าวได้ว่า ทฤษฎีการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เสียภาษี ซึ่งรวมถึงปัจจัยด้านจิตวิทยา เศรษฐศาสตร์ และสังคม การนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการออกแบบนโยบายภาษีสามารถช่วยให้ภาครัฐพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการปฏิบัติตามภาษี เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับภาษี การเพิ่มความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ และการกำหนดมาตรการลงโทษที่เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามกฎหมายภาษีได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับองค์ประกอบของการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี ผู้ศึกษาสามารถสรุปการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีสามารถแบ่งองค์ประกอบได้ดังนี้

1) องค์ประกอบด้านความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับภาษี (Tax Knowledge and Awareness) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของภาษี วิธีการคำนวณภาษี และขั้นตอนการยื่นภาษีล้วนมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามกฎหมาย (Kirchler, 2007) การศึกษาพบว่าผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษีมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น เนื่องจากเข้าใจถึงประโยชน์ของภาษีและผลเสียของการหลีกเลี่ยง (Richardson & Sawyer, 2001)

2) องค์ประกอบด้านทัศนคติและการยอมรับต่อการเสียภาษี (Attitudes towards Tax Compliance) ทัศนคติที่ดีต่อการเสียภาษีมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการปฏิบัติตาม ผู้เสียภาษีที่มองว่าภาษีเป็นหน้าที่ และมีประโยชน์ในการพัฒนาสังคมมีแนวโน้มที่จะยินดีปฏิบัติตามมากกว่าผู้ที่มองว่าภาษีเป็นภาระ (Braithwaite, 2009) การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจถึงบทบาทของภาษีช่วยเพิ่มทัศนคติเชิงบวกในกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป

3) องค์ประกอบด้านการรับรู้ความเสี่ยงและการถูกลงโทษ (Perception of Risk and Penalties) ผู้เสียภาษีมักจะมีแนวโน้มปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้นเมื่อรับรู้ว่ามีความเสี่ยงในการถูกลงโทษ เช่น การเสียค่าปรับหรือการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย การรับรู้ถึงความเสี่ยงนี้ส่งผลต่อพฤติกรรมการเสียภาษีในทางบวก ซึ่งมีการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเข้มงวดในการตรวจสอบและการลงโทษที่ชัดเจนช่วยลดปัญหาการเลี่ยงภาษี (Allingham & Sandmo, 1972; Slemrod & Yitzhaki, 2002)

4) องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติตาม (Motivational Factors) การปฏิบัติตามกฎหมายภาษีได้รับอิทธิพลจากแรงจูงใจที่หลากหลาย เช่น แรงจูงใจจากความต้องการเป็นส่วนหนึ่งในสังคม (Social Motivation) และแรงจูงใจด้านภาวะเศรษฐกิจส่วนตัว (Economic Motivation) ซึ่งผู้เสียภาษีที่มีแรงจูงใจเชิงบวกมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามมากกว่า (Deci & Ryan, 1985)

5) องค์ประกอบด้านความโปร่งใสและการสื่อสารจากภาครัฐ (Government Transparency and Communication) การให้ข้อมูลและการสื่อสารที่ชัดเจนจากภาครัฐเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีช่วยสร้างความเชื่อมั่นในระบบภาษีและเพิ่มความยินดีในการปฏิบัติตาม การเปิดเผยข้อมูลและการรายงานการใช้จ่ายจากภาษีช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจจากประชาชน (James & Alley, 2002)

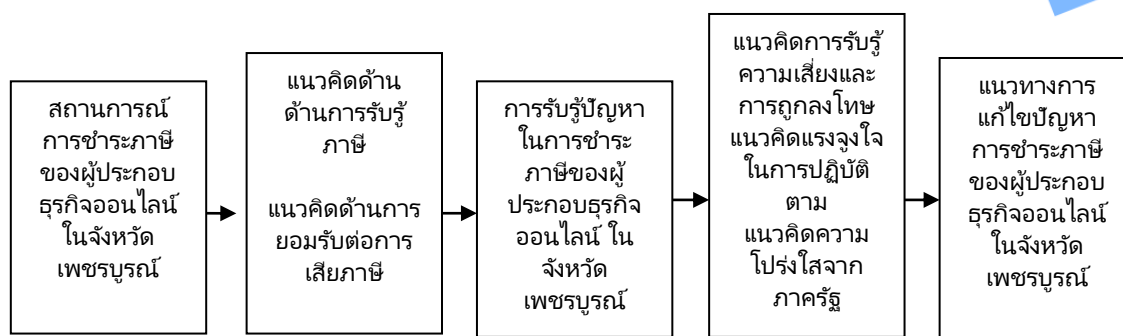
โดยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าวิชดา นาราทรพย์ (2558) ปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษาการซื้อขายสินค้าที่มีรูปร่างผ่านทางอินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการจดทะเบียนในราชอาณาจักร พบว่า สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากบทบัญญัติกฎหมายตามประมวลรัษฎากรนั้นยังบัญญัติไว้ไม่ครอบคลุมหรือไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์อีกเป็นจำนวนมากไม่ได้เข้าสู่ระบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างถูกต้อง จึงก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของราคาสินค้าซึ่งมาจากแหล่งที่มาที่แตกต่างกัน ระหว่างการซื้อขายสินค้าตามร้านค้าทั่วไปกับการซื้อขายสินค้าผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กล่าวคือการซื้อขายสินค้าผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จะมีราคาต่ำกว่าเนื่องจากไม่ได้คิดคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มรวมอยู่ด้วย ซึ่งขัดกับหลักความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี อีกทั้งวิธีปฏิบัติในระบบการจัดเก็บภาษีอากรยังเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือยังไม่อำนวยความสะดวก หรือความรวดเร็วให้กับผู้เสียภาษีและในแง่ของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีอากรก็ยังไม่มีการตรวจสอบการหนีภาษีได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งขัดกับหลักความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี นอกจากนี้เมื่อระบบการจัดเก็บภาษีไร้ซึ่งประสิทธิภาพ ย่อมก่อให้เกิดการบิดเบือนต่อการตัดสินใจในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของผู้เสียภาษีเพิ่มขึ้น จึงขัดกับหลักความมีประสิทธิภาพในทางเศรษฐกิจอีกด้วย ส่วนศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และจักริน วชิรเมธิน (2560) ทำการศึกษาเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ พบว่าผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นผู้มีเงินได้พึงประเมินมีสิทธิและหน้าที่ต้องชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเช่นเดียวกับผู้ประกอบการทั่วไป หากผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ยังไม่มีความรู้เรื่องภาษีที่เพียงพอหรือมีความรู้เพียงเล็กน้อย อาจทำให้ผู้ประกอบการยื่นแบบแสดงรายการภาษีผิดพลาด ยื่นภาษีไม่ครบถ้วน ไม่ตรงเวลา หรือไม่ยื่นภาษีเลยเพราะไม่ทราบว่าตนเองมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อันส่งผลให้ ผู้ประกอบการต้องชำระภาษี เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มที่ถือเป็นต้นทุนเพิ่มที่ไม่จำเป็นของผู้ประกอบการก็ได้

นอกจากนั้นวรวิทย์ ศิริมหาพฤกษ์ (2560) ทำการศึกษาเรื่องการตรวจสอบภาษีเกี่ยวกับการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าการตรวจสอบภาษีอากรตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศหลายฉบับ ซึ่งที่สำคัญประกอบด้วยมาเลเซีย ไอร์แลนด์ ออสเตรเลีย และสิงคโปร์ พบว่ากฎหมายของต่างประเทศให้อำนาจเจ้าพนักงานในการตรวจสอบหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้ชัดเจน และสามารถขอให้บุคคลที่ครอบครองดูแลอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้รหัสผ่านหรือทำให้เจ้าพนักงานเข้าถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ รวมถึงให้อำนาจในการคัดลอกข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้โดยถือว่าเป็นพยานหลักฐานเช่นเดียวกับพยานเอกสาร ตลอดจนการขอข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้ และมีข้อเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขประมวลรัษฎากร เพื่อรองรับกระบวนการตรวจสอบภาษีอากรในธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับพยานหลักฐาน เอกสาร บัญชี บันทึกรหัส หรือข้อมูลอื่นใดที่จัดเก็บอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) โดยข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย ได้แก่ 1) การเข้าถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ 2) การยึดหรืออายัดเอกสารที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ 3) การถอดรหัสข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ 4) อำนาจในการขอข้อมูลเพิ่มเติม 5) หน้าที่ของผู้เสียภาษีอากร โดยให้อำนาจเจ้าพนักงานกระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น รวมถึงข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ ได้แก่ 1) การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีอากร (Tax Information Exchange) 2) ปรับปรุงระบบการเสียภาษีอากร 3) พัฒนาทักษะของพนักงานเจ้าหน้าที่ และ 4) สร้างความตระหนักแก่ผู้เสียภาษีอากร ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษาของบุญกร มุสิก (2562) ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบต่อยาได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการรายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ : ศึกษากรณีผู้มีเงินได้เป็นบุคคลธรรมดา พบว่ามี

ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินเนื่องจากไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน อันเนื่องมาจากการอุทราฐานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะคิดเป็นร้อยละ 46.67 (21 ราย) จากจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด 47 ราย และคิดเป็น 5.07% ของผู้ประกอบการทั้งหมด 414 คน จึงสรุปได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ และตัวแปรที่ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ 1) การจดทะเบียนพาณิชย์, 2) การมีหลักแหล่งของกิจการ, 3) ช่องทางหรือแพลตฟอร์มที่ใช้ในการซื้อขายสินค้า, 4) รูปแบบบัญชีธนาคาร, 5) การที่ช่วงก่อนปี พ.ศ.2562 ผู้ประกอบการได้รับการติดต่อจากเจ้าพนักงานประเมินภาษีหรือไม่ได้รับการติดต่อ 6) การที่ผู้ประกอบการเคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าหรือไม่เคยได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้า นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินเนื่องจากไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน แล้วส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการขายสินค้าด้วยการเพิ่มราคาสินค้าขึ้น เพื่อชดเชยภาษีที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการอุทราฐานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ ร้อยละ 28.57 จากผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจำนวน 21 คน และ คิดเป็นร้อยละ 1.45 จากผู้ประกอบการทั้งหมด 414 คน จึงสรุปได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบต่อการรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ

ส่วนพิมพ์ชนก ยิ้มยลยศ (2565) ทำการศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการชำระภาษีของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์อิสระ ในเขตกรณีศึกษาตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการชำระภาษี ของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์อิสระที่แตกต่างกัน ส่วนเพศและสถานภาพที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการชำระภาษีที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีข้อเสนอแนะ ควรศึกษาต่อยอดหาแนวทางในการรับมือผู้ที่ไม่มาชำระภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมายและใช้ระบบการตรวจสอบการหนีภาษีที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเท่าเทียมกันในกลุ่มผู้ประกอบการที่มาชำระภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เป็นไปในทางเดียวกับจอมเดช ตรีเมฆ และคณะ (2567) ศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนา และการแก้ไขกฎหมายการขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา และอุปสรรคของผู้ประกอบการธุรกิจขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ในประเทศไทย ได้แก่ ปัญหาด้านผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ ออนไลน์ ซึ่งรัฐไม่รู้ตัวตน หรือไม่สามารถระบุตัวตนของผู้ขายได้, ปัญหาด้านการคุ้มครองข้อมูลของผู้บริโภค, ปัญหาด้านการคุ้มครองผู้บริโภค, ปัญหาการจดทะเบียนธุรกิจออนไลน์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย, ปัญหาการดำเนินคดีของผู้เสียหาย และการติดตามผู้กระทำผิด, ปัญหาการขาดการส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐ, และปัญหาการขาดความเชื่อมั่นของผู้บริโภคสินค้าและบริการของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในส่วนของปัญหาการบังคับใช้กฎหมายการขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ในประเทศไทย ได้แก่ ปัญหาความเข้าใจเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ และช่องว่างทางกฎหมายเกี่ยวกับบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในต่างประเทศ ในส่วนของแนวทางในการพัฒนา และแก้ไขกฎหมายการขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ในประเทศไทย ภาครัฐควรร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนา และสร้างแพลตฟอร์มออนไลน์กลางที่เป็นของประเทศไทย, ภาครัฐควรดำเนินการยกเว้นภาษีสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในระยะเริ่มแรก, ภาครัฐควรดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่กำกับดูแลการซื้อขายสินค้าและบริการออนไลน์ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การทำธุรกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์, ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดการฉ้อโกงออนไลน์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรพัฒนาปรับปรุงระบบการแจ้งความออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าและบริการออนไลน์

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ระเบียบวิธีการวิจัย

4.1 รูปแบบการดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือการขายสินค้าออนไลน์ ตลอดจนแนวทางเรื่องภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ของประเทศ การศึกษานี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามภาษีของผู้ประกอบการออนไลน์

4.2 ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ

การศึกษานี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและครอบคลุมมิติที่สำคัญของประเด็นการศึกษาด้านภาษีของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของปัญหา โดยผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างหลักของการศึกษา เนื่องจากพวกเขาเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายภาษีโดยตรง จึงสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์จริงในการชำระภาษี ปัญหาอุปสรรคที่พบเจอ รวมถึงทัศนคติและปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีของภาคธุรกิจออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์จำนวน 15 ท่าน นักวิชาการจากกรมสรรพสามิต 2 ท่าน นักวิชาการจากกรมสรรพากร 2 ท่าน และนักการเมือง 1 ท่าน รวมทั้งหมด 20 ท่าน ซึ่งล้วนเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการชำระภาษีของธุรกิจออนไลน์ และมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการให้คำแนะนำเชิงนโยบายและการบริหารจัดการด้านภาษีอากร

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบมีโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured Interview or Formal Interview) เป็นลักษณะของการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดกรอบชัดเจน โดยใช้คำถามเดียวกันกับทุกคน ซึ่งแนวคำถามของแบบสัมภาษณ์ได้มาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างแนวคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีการตรวจสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นดังกล่าว ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยง (Validity) แล้วนำมาแก้ไขเพื่อให้ได้ เครื่องมือที่มีความเที่ยงตรง สามารถที่จะวัดในสิ่งที่จะวัดได้และนำมาใช้ในการตอบวัตถุประสงค์การศึกษา

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลและเนื้อหา (Content Analysis) จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และจากข้อมูลปฐมภูมิ ทั้งนี้ในการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ด้วยการเปรียบเทียบคำตอบของผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย เพื่อหาความสอดคล้องหรือความแตกต่างกันของข้อมูล ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือ

ให้ผลการวิเคราะห์ และทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ประกอบกับการตรวจสอบข้อมูลกับเจ้าของข้อมูล ว่าถูกต้องสมบูรณ์และเป็นไปตามทัศนคติของเจ้าของข้อมูลว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร

5.1 ผลการศึกษา

5.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเสียภาษีของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ ในจังหวัดเพชรบูรณ์

5.1.1 ความรู้ และการรับรู้เกี่ยวกับภาษี (Tax Knowledge and Awareness)

จากการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับภาษี (Tax Knowledge and Awareness) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเสียภาษีของผู้ประกอบการออนไลน์ส่วนใหญ่ ผู้ตอบหลายคนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเสียภาษี วิธีการคำนวณภาษี รวมถึงการจัดเตรียมเอกสารรายรับรายจ่าย ทำให้เกิดความลังเลและความผิดพลาดในการดำเนินการ แม้ว่าผู้ตอบบางรายจะพยายามศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง แต่ข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุม ส่งผลให้เกิดความสับสนในการดำเนินงาน

5.1.2 ทัศนคติ และการยอมรับ ต่อการเสียภาษี (Attitudes towards Tax Compliance)

จากการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการบางรายมีความลังเลที่จะปฏิบัติตามเนื่องจากมองว่าขั้นตอนในการยื่นภาษีมีความซับซ้อนและยุ่งยาก อีกทั้งรายได้ที่ได้รับยังไม่สูงมากนัก ทำให้เกิดความคิดว่าการเสียภาษียังไม่จำเป็นในช่วงแรกของการดำเนินธุรกิจ ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจที่จะชะลอการยื่นภาษีออกไป

5.1.3 การรับรู้ความเสี่ยง และการถูกลงโทษ (Perception of Risk and Penalties)

จากการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่า การรับรู้ความเสี่ยง และการถูกลงโทษ มีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจของผู้ตอบหลายคน โดยผู้ที่เริ่มเสียภาษีส่วนใหญ่ได้รับแรงกระตุ้นจากข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบย้อนหลังของหน่วยงานรัฐ หรือได้รับคำเตือนจากเจ้าหน้าที่สรรพากร ทำให้เกิดความกังวลว่าจะถูกเรียกเก็บภาษีย้อนหลังและต้องเสียค่าปรับในอัตราสูง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ตอบเริ่มตัดสินใจปฏิบัติตามกฎหมาย

5.1.4 แรงจูงใจในการปฏิบัติตาม (Motivation Factor)

จากการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติตามเป็นปัจจัยที่พบในบางกลุ่มของผู้ตอบ โดยผู้ตอบบางรายมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ขาดความรู้และความมั่นใจในการดำเนินการ จึงเลือกที่จะจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชีหรือที่ปรึกษาเข้ามาช่วยดำเนินการ เพื่อให้มั่นใจว่าการเสียภาษีจะถูกต้องตามกฎหมาย

5.1.5 ความโปร่งใส และการสื่อสารจากภาครัฐ (Government Transparency and Communication)

จากการสังเคราะห์ข้อมูลพบว่าความโปร่งใส และการสื่อสารจากภาครัฐมีผลกระทบอย่างมากต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการออนไลน์ ผู้ตอบหลายคนระบุว่าไม่เคยได้รับข้อมูลหรือคำแนะนำจากหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับวิธีการเสียภาษี ส่งผลให้ต้องศึกษาข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งต่างๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับมีความไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนและความกังวลในการดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

5.2 ปัญหา และอุปสรรค (ข้อจำกัด) ของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในจังหวัดเพชรบูรณ์

5.2.1 ความซับซ้อนของขั้นตอนการชำระภาษี

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่พบว่าขั้นตอนการชำระภาษีมีความซับซ้อนตั้งแต่เริ่มต้นสมัครใช้งานระบบของกรมสรรพากร โดยเฉพาะการยื่นภาษีออนไลน์ที่มีรายละเอียดและขั้นตอน

จำนวนมาก ทำให้ผู้ประกอบการรู้สึกว่ายากต่อการดำเนินการด้วยตนเอง นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังมีความกังวลว่าดำเนินการผิดขั้นตอนและส่งผลต่อการคำนวณภาษีที่ไม่ถูกต้อง

5.2.2 การขาดความรู้เกี่ยวกับการคำนวณภาษี

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณรายได้สุทธิ การคำนวณภาษีประเภทต่างๆ และการจัดเตรียมเอกสารสำหรับการยื่นภาษี ทำให้เกิดความกลัวในการดำเนินการเองและกลัวว่าจะคำนวณผิดพลาด นอกจากนี้ ยังมีความสับสนในการแยกประเภทภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีมูลค่าเพิ่ม

5.2.3 ขาดแหล่งข้อมูลและคำแนะนำที่ชัดเจนจากหน่วยงานรัฐ

ผู้ประกอบการหลายรายระบุว่าพวกเขาไม่ได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลที่ชัดเจนจากหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการชำระภาษีโดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อยในต่างจังหวัดที่ไม่มีช่องทางให้คำปรึกษาโดยตรงหรือการจัดอบรมเกี่ยวกับการเสียภาษี ส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องศึกษาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง ซึ่งบางครั้งข้อมูลที่ได้รับก็ไม่ถูกต้องและทำให้เกิดความสับสนมากขึ้น

5.2.4 ปัญหาในการจัดเก็บเอกสารประกอบการยื่นภาษี

ผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งมีปัญหาในการจัดเก็บเอกสารรายรับรายจ่ายอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ส่งผลให้ไม่สามารถนำเอกสารเหล่านี้มาใช้ในการลดหย่อนภาษีหรือประกอบการยื่นภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ในบางกรณีผู้ประกอบการไม่ได้รับใบเสร็จหรือหลักฐานการซื้อขายจากคู่ค้า ทำให้ขาดเอกสารประกอบการยื่นภาษี

5.2.5 การขอคืนเงินภาษีและการตรวจสอบจากหน่วยงานรัฐ

ผู้ประกอบการบางรายพบว่าการขอคืนเงินภาษีมีความยุ่งยาก เนื่องจากระบบมักมีการตรวจสอบเอกสารเพิ่มเติมและมักถูกเรียกให้ชำระภาษีเพิ่มนอกจากนี้ ขั้นตอนการตรวจสอบของหน่วยงานรัฐยังใช้เวลานานและมีความซับซ้อน ส่งผลให้ผู้ประกอบการเกิดความไม่มั่นใจและรู้สึกว่าการยื่นเอกสารด้วยตัวเองอาจส่งผลเสียมากกว่าผลดี

5.3 แนวทางการพัฒนาการชำระภาษีของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์

จากการพิจารณาปัญหา พบว่าแนวทางการพัฒนาการชำระภาษีของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ สามารถแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วนหลัก ดังต่อไปนี้

5.3.1 ปรับปรุงระบบการยื่นภาษีให้ใช้งานง่ายและลดขั้นตอนที่ซับซ้อน

เนื่องจากปัญหาหลักของผู้ประกอบการคือระบบการชำระภาษีที่มีความซับซ้อน โดยเฉพาะในขั้นตอนแรกของการสมัครและการยื่นภาษีผ่านระบบออนไลน์ หลายคนพบว่าขั้นตอนเหล่านี้ยุ่งยาก ทำให้เกิดความไม่สะดวกและความไม่ยากดำเนินการต่อในอนาคต อีกทั้งข้อมูลเกี่ยวกับประเภทภาษีที่ต้องชำระยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดความสับสนและอาจนำไปสู่ข้อผิดพลาดในการยื่นภาษี

5.3.2 ให้ความรู้และอบรมเกี่ยวกับการคำนวณภาษีและการจัดเตรียมเอกสาร

เนื่องจากผู้ประกอบการจำนวนมากยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณรายได้สุทธิและการจัดเตรียมเอกสารสำหรับการยื่นภาษี ความกังวลเรื่องการคำนวณที่ผิดพลาดทำให้บางคนลังเลที่จะดำเนินการด้วยตัวเอง อีกทั้งการขาดที่ปรึกษาทางภาษีส่งผลให้ไม่มั่นใจในการยื่นภาษีอย่างถูกต้อง

5.3.3 จัดให้มีช่องทางให้คำปรึกษาทางภาษีที่สะดวกและครอบคลุมทุกพื้นที่

เนื่องจากการไม่มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำโดยตรงและไม่มีช่องทางออนไลน์ที่สะดวกในการปรึกษาทำให้ผู้ประกอบการต้องอาศัยข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งบางครั้งอาจไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ การไม่มีช่องทางให้คำปรึกษาแบบตัวต่อตัวในพื้นที่ต่างจังหวัดยังทำให้เกิดความลำบากในการเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็น

5.3.4 ลดภาระค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านภาษี

เนื่องจากความซับซ้อนของระบบภาษี ผู้ประกอบการหลายรายต้องจ้างนักบัญชีหรือผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีมาช่วยยื่นภาษีให้ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมที่บางคนไม่อยากเสีย แต่ไม่มีทางเลือกเพราะขาดความรู้ในการดำเนินการด้วยตัวเอง

6. การอภิปรายผล

6.1 อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่าปัจจัยความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับภาษี (Tax Knowledge and Awareness) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเสียภาษีของผู้ประกอบการออนไลน์ส่วนใหญ่ ผู้ตอบหลายคนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเสียภาษี วิธีการคำนวณภาษี รวมถึงการจัดเตรียมเอกสารรายรับรายจ่าย ทำให้เกิดความลังเลและความผิดพลาดในการดำเนินการ แม้ว่าผู้ตอบบางรายจะพยายามศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง แต่ข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุม ส่งผลให้เกิดความสับสนในการดำเนินงาน สอดคล้องกับการศึกษาของศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และจักริน วชิรเมธิน (2560) ทำการศึกษาเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นผู้มีเงินได้พึงประเมิน มีสิทธิและหน้าที่ต้องชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเช่นเดียวกับผู้ประกอบการทั่วไป หากผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ยังไม่มีความรู้เรื่องภาษีที่ดีพอหรือมีความรู้เพียงเล็กน้อย อาจทำให้ผู้ประกอบการยื่นแบบแสดงรายการภาษีผิดพลาด ยื่นภาษีไม่ครบถ้วน ไม่ตรงเวลา หรือไม่ยื่นภาษีเลยเพราะไม่ทราบว่าตนเองมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับการศึกษาของจอมเดช ตรีเมฆ และคณะ (2566) ศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนา และการแก้ไขกฎหมายการขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ในประเทศไทย โดยผลการศึกษาพบว่าปัญหา และอุปสรรคของผู้ประกอบการธุรกิจขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ในประเทศไทย ได้แก่ ปัญหาความเข้าใจเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ และช่องว่างทางกฎหมายเกี่ยวกับบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในต่างประเทศ นอกจากนั้นยังเป็นไปในทางเดียวกับการศึกษาของวิชดา นาราทรัพย์ (2558) ปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษาการซื้อขายสินค้าที่มีรูปร่างผ่านทางอินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการจดทะเบียนในราชอาณาจักร พบว่า สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากบทบัญญัติกฎหมายตามประมวลรัษฎากรนั้นยังบัญญัติไว้ไม่ครอบคลุมหรือไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์อีกเป็นจำนวนมากไม่ได้เข้าสู่ระบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างถูกต้อง จึงก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของราคาสินค้าซึ่งมาจากแหล่งที่มาที่แตกต่างกัน ระหว่างการซื้อขายสินค้าตามร้านค้าทั่วไปกับการซื้อขายสินค้าผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และบุญกร มุสิกโก (2562) ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบต่อการได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการรายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ : ศึกษากรณีผู้มีเงินได้เป็นบุคคลธรรมดา พบว่ามีผู้ประกอบการที่ได้รับหมายเรียกจากเจ้าพนักงานประเมินเนื่องจากไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน อันเนื่องมาจากการถูกรายงานข้อมูลทางธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ รวมถึงพิมพ์ชนก ยิ้มยลยศ (2565) ทำการศึกษาเรื่องทัศนคติต่อการชำระภาษีของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์อิสระในเขตกรณีศึกษาตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยพบว่า อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการชำระภาษี ของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์อิสระที่แตกต่างกัน

6.2 ข้อค้นพบจากงานวิจัย

ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคในการชำระภาษีของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นหลักได้สี่ด้าน คือ

ประการแรก ความยุ่งยากและความซับซ้อนของขั้นตอนการชำระภาษี ผู้ประกอบการหลายรายพบว่าการสมัครและดำเนินการผ่านระบบออนไลน์มีขั้นตอนที่ซับซ้อนและเข้าใจยาก ส่งผลให้เกิดความสับสนเกี่ยวกับประเภทภาษีที่ต้องชำระ อีกทั้งยังมีความไม่แน่ใจในข้อกำหนดของภาครัฐ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการทำธุรกรรมข้ามจังหวัดหรือข้ามประเทศ นอกจากนี้ หลายคนยังพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับภาษีไม่ชัดเจนและยากต่อการเข้าถึง

ประการที่สอง ผู้ประกอบการขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณภาษี การเตรียมเอกสาร และการบริหารบัญชี หลายรายไม่มั่นใจว่าต้องคำนวณรายได้และค่าใช้จ่าย สหุทธิอย่างไร หรือเอกสารที่ต้องใช้มีอะไรบ้าง ทำให้เกิดความกลัวว่าจะดำเนินการผิดพลาดและส่งผล ต่อภาระภาษีของตนเอง

ประการที่สาม ผู้ประกอบการขาดช่องทางให้คำปรึกษาทางภาษีจากภาครัฐอย่างชัดเจนและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ต่างจังหวัดที่ไม่มีศูนย์ให้บริการหรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำแบบตัว ต่อตัว ทำให้ต้องพึ่งพาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตซึ่งอาจไม่ถูกต้อง ระบบให้คำปรึกษาออนไลน์ของ กรมสรรพากรยังไม่มีความสะดวกเพียงพอ ส่งผลให้ผู้ประกอบการยังคงมีข้อสงสัยและไม่สามารถ ดำเนินการได้อย่างมั่นใจ

ประการสุดท้าย ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านภาษีเป็นอีกหนึ่งอุปสรรค สำคัญ เนื่องจากหลายรายไม่มีความรู้ด้านบัญชีและการยื่นภาษี จึงจำเป็นต้องจ้างนักบัญชีหรือ สำนักงานบัญชีเพื่อช่วยดำเนินการ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและเป็นภาระต่อธุรกิจขนาดเล็ก ปัญหาทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่าระบบการชำระภาษียังไม่เอื้อต่อผู้ประกอบการออนไลน์ที่ไม่มีความรู้ เฉพาะทางด้านบัญชีและภาษี ส่งผลให้หลายคนเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการยื่นภาษีหรือต้องเสีย ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ควรมุ่งเน้นไปที่การลดความซับซ้อนของระบบภาษี การให้ความรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย การจัดตั้งช่องทาง ให้คำปรึกษาที่สะดวก และการลดภาระค่าใช้จ่ายในการขอรับบริการจากผู้เชี่ยวชาญ

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 บทสรุป

7.1.1 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเสียภาษีของ ผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ ในจังหวัดเพชรบูรณ์

1) สรุปผลการศึกษาคำถามและการรับรู้เกี่ยวกับภาษี

จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ส่วนใหญ่ยังขาด ความรู้และความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับภาษี โดยเฉพาะในเรื่องการคำนวณรายได้สุทธิ การ จัดเตรียมเอกสารสำหรับการยื่นภาษี และข้อกำหนดเกี่ยวกับประเภทภาษีที่ต้องชำระ หลายคนไม่ สามารถแยกแยะได้ว่าภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของตนเองมีอะไรบ้าง เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษี เงินได้บุคคลธรรมดา หรือภาษีนิติบุคคล ทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินการทางภาษี อีกทั้งยัง พบว่ากระบวนการและข้อกำหนดของกรมสรรพากรค่อนข้างซับซ้อน โดยเฉพาะการยื่นภาษีผ่าน ระบบออนไลน์ที่มีขั้นตอนหลากหลายและต้องใช้เอกสารประกอบจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้ประกอบการ บางส่วนเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการดำเนินการด้วยตนเองและต้องจ้างนักบัญชีหรือผู้เชี่ยวชาญทางภาษี มาช่วยดำเนินการแทน ซึ่งเป็นภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก นอกจากนี้ การขาด ช่องทางให้คำปรึกษาทางภาษีที่เข้าถึงได้ง่ายยังเป็นอุปสรรคสำคัญ เพราะเมื่อผู้ประกอบการมีข้อ สงสัยเกี่ยวกับการเสียภาษี มักต้องอาศัยการค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หรือการ สอบถามจากบุคคลอื่น ซึ่งข้อมูลที่ได้รับอาจไม่ถูกต้องหรือไม่ครอบคลุม ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจ ในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ การรับรู้เกี่ยวกับภาษีของผู้ประกอบการออนไลน์ยังคงอยู่ใน ระดับต่ำ อันเนื่องมาจากการขาดแคมเปญประชาสัมพันธ์หรือแนวทางการสื่อสารจากภาครัฐที่มี ประสิทธิภาพ แม้ว่ากรมสรรพากรจะมีเว็บไซต์และช่องทางออนไลน์ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับภาษี แต่ข้อมูลดังกล่าวมักนำเสนอในรูปแบบที่ซับซ้อนและใช้ภาษาทางกฎหมายที่เข้าใจยากทำให้ ผู้ประกอบการโดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีพื้นฐานด้านบัญชีและภาษี รู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ยุ่งยากและไม่น่าสนใจ ส่งผลให้พวกเขามีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีต่ำ และอาจมีแนวโน้มในการหลีกเลี่ยงหรือ ชะลอการดำเนินการด้านภาษีออกไป ในบางกรณี การรับรู้ถึงความเสี่ยงและบทลงโทษจากการ หลีกเลี่ยงภาษีก็ยังไม่ชัดเจนพอ เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายไม่ทราบถึงโทษทางกฎหมายที่อาจ

เกิดขึ้นหากไม่ชำระภาษีตามกำหนด ทำให้การปฏิบัติตามกฎหมายภาษียังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น แนวทางในการปรับปรุงความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับภาษีควรมุ่งเน้นไปที่การให้ความรู้ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย มีช่องทางให้คำปรึกษาที่สะดวก และเพิ่มความตระหนักถึงผลกระทบของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีผ่านมาตรการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

2) สรุปผลการศึกษาทัศนคติ และการยอมรับ ต่อการเสียภาษี

จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์มีทัศนคติที่หลากหลายต่อการเสียภาษี โดยส่วนหนึ่งมองว่าการเสียภาษีเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการและมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม กลุ่มนี้ยังคงมีข้อกังวลเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บภาษีที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และมีขั้นตอนที่ไม่เอื้อต่อผู้ประกอบการรายย่อย หลายคนรู้สึกว่าการเสียภาษีในปัจจุบันไม่ได้ออกแบบมาเพื่อรองรับธุรกิจออนไลน์ขนาดเล็ก ทำให้พวกเขารู้สึกว่าต้องเสียภาษีในอัตราที่ไม่เป็นธรรมเมื่อเทียบกับรายได้จริง นอกจากนี้ ยังพบว่าความรู้สึกต่อความโปร่งใสของภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเสียภาษี หากพวกเขามองว่าภาษีที่จ่ายไปถูกนำไปใช้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของพวกเขา ก็จะมีแนวโน้มยอมรับการเสียภาษีมากขึ้น แต่ในทางกลับกัน หากมองว่าภาครัฐไม่มีความโปร่งใส หรือมีการใช้เงินภาษีอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกไม่อยากเสียภาษี และมองว่าภาษีเป็นภาระที่ไม่จำเป็น

ในแง่ของการยอมรับต่อการเสียภาษี พบว่าผู้ประกอบการออนไลน์ส่วนใหญ่มีแนวโน้มปฏิบัติตามกฎหมายภาษี หากระบบภาษีมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่สร้างภาระที่มากเกินไป อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการยอมรับภาษี ได้แก่ แรงจูงใจในการเสียภาษี เช่น สิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือสิทธิพิเศษที่ภาครัฐอาจมอบให้กับผู้ที่ปฏิบัติตาม นอกจากนี้ ความกลัวต่อบทลงโทษจากการหลีกเลี่ยงภาษีก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่กระตุ้นให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หากกระบวนการตรวจสอบและบทลงโทษไม่มีความเข้มงวดเพียงพอ หรือไม่มีการบังคับใช้ที่เป็นธรรม ผู้ประกอบการบางส่วนอาจเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการเสียภาษีเพื่อลดต้นทุนทางธุรกิจ อีกทั้งบางคนยังมีทัศนคติว่า "ถ้าไม่มีใครตรวจสอบก็ไม่จำเป็นต้องเสีย" ซึ่งสะท้อนถึงช่องว่างในระบบบังคับใช้กฎหมายของภาครัฐ ดังนั้น การเพิ่มแรงจูงใจในการเสียภาษีและสร้างระบบที่มีความยืดหยุ่นสำหรับธุรกิจออนไลน์ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็ก อาจช่วยเพิ่มอัตราการยอมรับและลดปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีในระยะยาว

3) สรุปผลการศึกษารับรู้ความเสี่ยงและการถูกลงโทษ

จากการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์มีระดับการรับรู้ความเสี่ยงและการถูกลงโทษที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับภาษี ช่องทางการให้ข้อมูลของภาครัฐ และประสบการณ์ของตนเองหรือบุคคลรอบข้างเกี่ยวกับการถูกตรวจสอบภาษี ผู้ประกอบการบางรายที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีแนวโน้มที่จะรับรู้ความเสี่ยงจากการหลีกเลี่ยงภาษีได้มากกว่า และตระหนักกว่าหากไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อาจนำไปสู่บทลงโทษทางกฎหมาย เช่น การถูกเรียกตรวจสอบบัญชี การเสียค่าปรับ หรือแม้กระทั่งการดำเนินคดีทางกฎหมาย อย่างไรก็ตาม มีผู้ประกอบการอีกจำนวนมากที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีและไม่มีความตระหนักถึงบทลงโทษอย่างชัดเจน ซึ่งทำให้พวกเขามองว่าการเสียภาษีเป็นเรื่องรองจากการดำเนินธุรกิจ และอาจประเมินความเสี่ยงของการถูกลงโทษต่ำกว่าความเป็นจริง นอกจากนี้ ความเข้มงวดของภาครัฐในการบังคับใช้กฎหมายยังส่งผลต่อการรับรู้ความเสี่ยง หากพบว่ามีมาตรการตรวจสอบที่ไม่ครอบคลุมหรือมีเพียงบางธุรกิจที่ถูกเรียกตรวจสอบ ผู้ประกอบการบางรายอาจมองว่าตนเองมีโอกาสต่ำที่จะถูกลงโทษ และเลือกที่จะไม่ยื่นภาษีหรือยื่นเฉพาะบางส่วนเพื่อหลีกเลี่ยงภาระภาษี

ในแง่ของผลกระทบจากการถูกลงโทษ พบว่าผู้ประกอบการที่เคยมีประสบการณ์ถูกตรวจสอบภาษีหรือลงโทษมาก่อนมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณและต้องการหลีกเลี่ยงค่าปรับที่อาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงิน อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่ยังไม่เคยประสบปัญหาด้านภาษีโดยตรง มักจะให้ความสำคัญกับผลกระทบด้านอื่น เช่น ความสะดวกในการดำเนิน

ธุรกิจ และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการยื่นภาษีมากกว่าความเสี่ยงของการถูกลงโทษ นอกจากนี้ การรับรู้ภาครัฐไม่มีมาตรการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ หรือมีการยกเว้นให้กับธุรกิจบางประเภท อาจทำให้เกิดพฤติกรรมเลี่ยงภาษีมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มองว่าระบบภาษีปัจจุบันไม่เป็นธรรมสำหรับธุรกิจออนไลน์ ดังนั้น การเพิ่มมาตรการบังคับใช้ที่มีความโปร่งใสและยุติธรรม รวมถึงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทลงโทษอย่างชัดเจน จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความตระหนักถึงความเสี่ยงและลดแนวโน้มในการหลีกเลี่ยงภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) สรุปผลการศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติตาม

จากการศึกษาพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน โดยปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้ผู้ประกอบการเลือกที่จะปฏิบัติตามคือความเข้าใจในประโยชน์ของการเสียภาษี ทั้งในเชิงของการมีความถูกต้องทางกฎหมายและการสร้างความมั่นคงให้กับธุรกิจในระยะยาว ผู้ประกอบการที่มีความเข้าใจว่าการชำระภาษีช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือให้กับธุรกิจ และอาจนำไปสู่โอกาสทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้น เช่น การสามารถเข้าถึงสินเชื่อจากธนาคารหรือการร่วมมือกับคู่ค้ารายใหญ่ที่ต้องการคู่ค้าที่มีประวัติทางภาษีที่ชัดเจน จะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านภาษีมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่มองว่าการเสียภาษีเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และเชื่อมั่นในระบบการจัดเก็บภาษีของภาครัฐมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบมากกว่ากลุ่มที่มองว่าภาษีเป็นภาระที่ไม่จำเป็น อย่างไรก็ตาม แรงจูงใจดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับภาระที่ภาครัฐต้องสร้างความเข้าใจและให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับประโยชน์ของการเสียภาษี โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยที่อาจมีความกังวลเกี่ยวกับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นหากต้องชำระภาษีตามกฎหมาย

อีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีคือมาตรการจูงใจจากภาครัฐ เช่น การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก หรือการออกแบบระบบการเสียภาษีที่สะดวกและง่ายต่อการใช้งาน หากผู้ประกอบการรู้สึกว่าการเสียภาษีมีความเป็นธรรม โปร่งใส และไม่ซับซ้อนจนเกินไป พวกเขาจะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามมากขึ้น นอกจากนี้ การมีช่องทางให้คำปรึกษาด้านภาษีที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น การให้คำปรึกษาผ่านระบบออนไลน์หรือศูนย์บริการในพื้นที่ต่าง ๆ ก็ช่วยให้ผู้ประกอบการรู้สึกมั่นใจในการปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากผู้ประกอบการมองว่าการเสียภาษีเป็นภาระที่ซับซ้อนและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เช่น ต้องจ้างนักบัญชีหรือใช้บริการที่ปรึกษาภาษีเพื่อดำเนินการให้ อาจทำให้พวกเขามีแนวโน้มที่จะเลี่ยงภาษีหรือชะลอการเข้าสู่ระบบภาษี ดังนั้น การพัฒนาระบบภาษีให้มีความสะดวกควบคู่ไปกับการให้แรงจูงใจที่ชัดเจน จะช่วยเพิ่มอัตราการปฏิบัติตามของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) สรุปผลการศึกษาความโปร่งใสและการสื่อสารจากภาครัฐ

ผลการศึกษาพบว่าความโปร่งใสและการสื่อสารจากภาครัฐมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี ความโปร่งใสหมายถึงความชัดเจนของข้อมูล กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับภาษี รวมถึงความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายภาษีในทุกระดับของผู้ประกอบการ หากผู้ประกอบการมีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับภาระภาษีของตนเอง และรับรู้ว่ากฎระเบียบถูกบังคับใช้อย่างเสมอภาค โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ จะทำให้พวกเขามีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามมากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลที่ได้รับพบว่า ผู้ประกอบการหลายรายยังมีความกังวลเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายภาษีที่อาจมีความไม่สม่ำเสมอหรือมีลักษณะเลือกปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจและอาจทำให้บางรายพยายามหลีกเลี่ยงภาษีแทนที่จะเข้าสู่ระบบอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางกลุ่มยังมองว่าภาครัฐควรให้ข้อมูลที่โปร่งใสมากขึ้นเกี่ยวกับการนำเงินภาษีไปใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าภาษีที่พวกเขาจ่ายไปนั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศและเศรษฐกิจโดยรวม

ในด้านการสื่อสารจากภาครัฐ พบว่าผู้ประกอบการออนไลน์จำนวนมากต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงได้ง่ายและให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และเข้าใจง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เพิ่งเริ่มต้นธุรกิจและยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับระบบภาษีในเชิงลึก การให้ข้อมูลที่ซับซ้อนและใช้ภาษาทางกฎหมายที่เข้าใจยากอาจเป็นอุปสรรค

สำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการบางรายเลือกที่จะไม่เข้าสู่ระบบภาษีเพราะกังวลว่าจะดำเนินการผิดพลาด ดังนั้น ภาครัฐควรพัฒนาแนวทางการสื่อสารที่ชัดเจนขึ้น เช่น การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เว็บไซต์ที่ใช้งานง่าย หรือการให้คำแนะนำผ่านโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นช่องทางที่ผู้ประกอบการออนไลน์ใช้งานอยู่เป็นประจำ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะว่าภาครัฐควรมีหน่วยงานเฉพาะที่สามารถให้คำปรึกษาด้านภาษีในลักษณะโต้ตอบได้ เช่น การเปิดช่องทางให้ผู้ประกอบการสามารถสอบถามข้อสงสัยผ่านระบบแชท หรือการจัดทำวิดีโอและเอกสารแนะนำที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้ประกอบการมีข้อมูลที่ชัดเจนในการดำเนินการเรื่องภาษีอย่างถูกต้องและมั่นใจมากขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะ

7.2.1 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

จากผลการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์เผชิญกับอุปสรรคหลายประการในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี ทั้งในด้านความยุ่งยากของกระบวนการยื่นภาษี ความไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณภาษี ความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงและบทลงโทษ แรงจูงใจในการปฏิบัติตามที่ยังไม่เพียงพอ รวมถึงปัญหาด้านความโปร่งใสและการสื่อสารจากภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้ระบบภาษีมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีโดยสมัครใจ ภาครัฐดำเนินมาตรการที่ครอบคลุมในหลายด้าน

อันดับแรก ภาครัฐปรับปรุงกระบวนการยื่นภาษีให้มีความสะดวกและเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่มีความรู้ด้านภาษีและบัญชีมากนัก การออกแบบระบบที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้ (User-friendly) เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ช่วยให้การยื่นภาษีเป็นไปโดยอัตโนมัติ หรือการใช้ AI เพื่อช่วยแนะนำประเภทภาษีที่ต้องชำระ จะช่วยลดความซับซ้อนของกระบวนการและทำให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ภาครัฐจัดทำคู่มือภาษีสำหรับผู้ประกอบการออนไลน์ที่อธิบายข้อมูลในภาษาที่เข้าใจง่าย และเผยแพร่ผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้สะดวก เช่น เว็บไซต์ หน่วยงานภาครัฐ และโซเชียลมีเดีย

ส่วนด้านความรู้และการอบรม ภาครัฐจัดโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับภาษีให้กับผู้ประกอบการออนไลน์อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการให้ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง เช่น วิธีการคำนวณรายได้สุทธิ การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นภาษี และสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ผู้ประกอบการสามารถใช้ได้ การอบรมควรมีทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการให้คำปรึกษาแบบตัวต่อตัวเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาเฉพาะของแต่ละธุรกิจ

สำหรับด้านความเสี่ยงและบทลงโทษ ภาครัฐสร้างระบบแจ้งเตือนและให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการที่อาจละเลยหรือไม่เข้าใจเรื่องภาษี แทนที่จะมุ่งเน้นไปที่การลงโทษเป็นหลัก เช่น การส่งข้อความแจ้งเตือนเมื่อใกล้ถึงกำหนดเวลายื่นภาษี หรือการให้โอกาสในการแก้ไขข้อผิดพลาดก่อนที่จะถูกลงโทษจริง นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดโทษที่เป็นธรรมและสอดคล้องกับขนาดของธุรกิจ เพื่อไม่ให้เป็นการเกินไปต่อผู้ประกอบการรายเล็ก

นอกจากนั้นในด้านแรงจูงใจ ภาครัฐส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเห็นถึงประโยชน์ของการเสียภาษี เช่น การใช้จ่ายภาษีไปพัฒนาสาธารณูปโภคและโครงการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจออนไลน์โดยตรง เช่น การพัฒนาระบบขนส่งพัสดุ หรือการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ที่เสียภาษีอย่างถูกต้อง เช่น การลดหย่อนภาษีในปีถัดไป หรือการให้โอกาสเข้าร่วมโครงการสนับสนุนธุรกิจจากภาครัฐ

สุดท้าย ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับความโปร่งใสและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ภาครัฐจัดทำช่องทางให้คำปรึกษาที่สะดวก เช่น ศูนย์บริการภาษีออนไลน์ที่สามารถตอบคำถามแบบเรียลไทม์ หรือการเปิดช่องทางให้ผู้ประกอบการสามารถแจ้งข้อร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาภาษีที่พบเจอได้โดยตรง นอกจากนี้ ควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายภาษีให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเสียภาษี และสร้างความเชื่อมั่นว่าระบบภาษีมีความเป็นธรรมและโปร่งใสอย่างแท้จริง

7.2.2 ข้อเสนอแนะต่อสังคม

จากผลการศึกษาพบว่าความเข้าใจและการปฏิบัติตามภาษีของผู้ประกอบการออนไลน์ได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย รวมถึงการรับรู้ภาษี ทัศนคติและการยอมรับต่อการเสียภาษี การรับรู้ความเสี่ยงและการถูกลงโทษ แรงจูงใจในการปฏิบัติตาม และความโปร่งใสของภาครัฐ ดังนั้น สังคมควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมภาษีที่ถูกต้อง โดยสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของภาษีต่อการพัฒนาประเทศและการดำเนินชีวิตของประชาชนโดยรวม สังคมสามารถช่วยลดช่องว่างด้านความรู้และความเข้าใจในเรื่องภาษีโดยสนับสนุนให้มีแหล่งข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่าย ส่งเสริมการแบ่งปันความรู้ในชุมชนออนไลน์ หรือจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ประกอบการ นอกจากนี้ สังคมควรช่วยสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนและผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีโดยเน้นถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ เช่น การได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี การสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือสินเชื่อทางธุรกิจ และการได้รับความเชื่อมั่นจากลูกค้า อีกทั้งควรช่วยส่งเสริมความโปร่งใสของการจัดเก็บและใช้จ่ายภาษีของภาครัฐผ่านการตรวจสอบและตั้งคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาระบบภาษีให้มีความสะดวกและเป็นธรรมมากขึ้น นอกจากนี้ สังคมยังสามารถมีบทบาทในการสร้างวัฒนธรรมการบริโภคที่สนับสนุนผู้ประกอบการที่เสียภาษีอย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยสร้างแรงกดดันให้ธุรกิจที่อยู่นอกระบบต้องปรับตัวและเข้าสู่ระบบภาษีอย่างเต็มรูปแบบ การให้การยอมรับและสนับสนุนผู้ที่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้องจะช่วยสร้างสมดุลระหว่างการแข่งขันทางธุรกิจและการทำให้ระบบเศรษฐกิจมีความยั่งยืนในระยะยาว หากสังคมสามารถร่วมมือกันในหลากหลายมิติ เหล่านี้ จะช่วยส่งเสริมให้ระบบภาษีของประเทศมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกอบการออนไลน์ทุกกลุ่ม

7.2.3 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการออนไลน์ยังคงเผชิญกับความท้าทายด้านความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางภาษี ดังนั้นผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการศึกษากฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของตนเอง เพื่อให้สามารถวางแผนภาษีได้อย่างถูกต้องและหลีกเลี่ยงปัญหาทางกฎหมายในอนาคต ควรติดตามข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายภาษีอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจเข้าร่วมการอบรม สัมมนา หรือใช้ช่องทางออนไลน์ในการหาข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ของกรมสรรพากรหรือที่ปรึกษาทางภาษีที่มีความเชี่ยวชาญ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีและเอกสารทางการเงินอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถคำนวณภาษีได้อย่างถูกต้อง รวมถึงสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในกรณีที่ต้องมีการตรวจสอบจากหน่วยงานรัฐ การใช้ซอฟต์แวร์บัญชีหรือจ้างนักบัญชีเพื่อช่วยจัดการภาษีอาจเป็นทางเลือกที่ดีในการลดข้อผิดพลาด นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่อการเสียภาษี โดยตระหนักว่าภาษีเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ หากปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอย่างถูกต้อง นอกจากจะช่วยลดความเสี่ยงทางกฎหมายแล้ว ยังช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของธุรกิจในสายตาของลูกค้าและคู่ค้า ซึ่งจะส่งผลดีต่อการขยายตัวของธุรกิจในระยะยาว อีกทั้งควรพิจารณาถึงผลกระทบของการหลีกเลี่ยงภาษี ไม่เพียงแต่ในแง่ของบทลงโทษที่อาจเกิดขึ้น แต่ยังรวมถึงการเสียโอกาสทางธุรกิจ เช่น การไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือความยากลำบากในการเข้าถึงสินเชื่อธุรกิจ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านภาษี รวมถึงเสนอแนะต่อภาครัฐเพื่อให้มีมาตรการสนับสนุนที่เหมาะสม ผู้ประกอบการที่ปรับตัวเข้าสู่ระบบภาษีอย่างถูกต้องจะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคงและเติบโตอย่างยั่งยืนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

8. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2567). *สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทย รายงานประจำปี 2567*. สืบค้นจาก <https://mots.go.th/news/category/760>.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2567). *เปิด 12 อันดับแพลตฟอร์มท่องเที่ยวออนไลน์ ทำรายได้สูงสุดให้โรงแรมไทยปี 66*. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/business/1111368>.
- จอมเดช ตรีเมฆ, ศศิภัทรา ศิริวาโท, ธัชกร อิตติลักษณ์, รสธร ตั้บรรเทิง และวีรญา อังศุธรถาวริน. (2567). แนวทางในการพัฒนาและการแก้ไขกฎหมายการขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ในประเทศไทย. *วารสารนวัตกรรมสังคม*, 7(1), 93-124.
- บุญยกร มุสิกโก. (2562). *ผลกระทบต่อรายได้ของผู้ประกอบการซึ่งขายสินค้าออนไลน์ที่เกิดจากการรายงานข้อมูลของบุคคลที่มีธุรกรรมลักษณะเฉพาะ: ศึกษากรณีผู้มีเงินได้เป็นบุคคลธรรมดา* (Unpublished Independent study). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และจักริน วชิรเมธิน. (2560). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 9(Special), 236-248.
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเพชรบูรณ์. (2566). *จังหวัดเพชรบูรณ์จัดโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์มะขามแปรรูปและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์มะขามแปรรูปสู่ OTOP Premium และส่งเสริมช่องทางการตลาดเชิงรุกในยุค New Normal*. สืบค้นจาก <https://phetchabun.cdd.go.th/2023/06/09/0906256601>
- สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย. (2561). *สรุป "เก็บภาษีขายของออนไลน์" เริ่มเมื่อไหร่ ใช้กับใครบ้าง*. สืบค้นจาก <https://money.kapook.com/view203300.html>
- Allingham, M. G., & Sandmo, A. (1972). Income tax evasion: A theoretical analysis. *Journal of Public Economics*, 1(3-4), 323-338.
- Braithwaite, V. (2009). *Defiance in taxation and governance: Resisting and dismissing authority in a democracy*. Cheltenham, UK and Northampton, USA: Edward Elgar.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior*. New York: Plenum Press.
- James, S., & Alley, C. (2002). Tax compliance, self-assessment, and tax administration in New Zealand—Is the carrot or the stick more appropriate to encourage compliance. *New Zealand Journal of Taxation Law and Policy*, 8, 23-45.
- Kirchler, E. (2007). *The economic psychology of tax behaviour*. Cambridge University Press.
- Richardson, G., & Sawyer, A. J. (2001). A taxonomy of the tax compliance literature: Further findings, problems and prospects. *Australian Tax Forum*, 16, 137-320.
- Slemrod, J., & Yitzhaki, S. (2002). Tax avoidance, evasion, and administration. In A. J. Auerbach & M. Feldstein (Eds.), *Handbook of public economics* (Vol. 3, pp. 1423-1470). Elsevier.